

20 ÅRSBERETNING 23

4	Lederen har ordet
5	Aktuelle saker
14	Organisasjonen og organisasjonssaker
21	Regnskap
28	Revisors beretning
30	Rammebudsjett
31	Dette er LVK

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar (LVK) sin hovedoppgave er å ivareta medlemskommunenes interesser i saker om vannkraftutbygging. LVK er partipolitisk nøytral – og tar ikke stilling for eller mot utbygging.

Lederen har ordet

Alt blir mer ekstremt sier klimaforskerne, 2023 vil for mange bli husket som et ekstremt år på flere måter.

I LVK startet året slik 2022 sluttet, høyprisbidraget satte mange kommuner i en vanskelig økonomisk situasjon, og det varslede trekket i rammetilskudd førte til frustrasjon og fortvilelse blant ordførere og kommunedirektører. Men systematisk jobbing og god innsats fra hele LVK-familien førte til at trekket ble fjernet, og kommunene fikk etter hvert etterbetalt det ekstra-ordinære trekket.

Gjennom vinteren og våren 2023 arrangerte vi regionmøter, hvor vi fikk muligheten til å reise ut på besøk i de ulike fylkene. Dette var for meg et høydepunkt, og en unik anledning til å treffe mange politikere fra medlemskommunene. Det var stor interesse for våre saker og vi fikk både gode og friske diskusjoner. Vi har også mottatt konstruktive og gode tilbakemeldinger i etterkant, som er viktig for at vi kan gjøre en enda bedre jobb neste gang.

Som en del av «Naturressurskommunene» er LVK til stede under Arendalsuka. og sammen med de øvrige 5 organisasjonene i paraplyorganisasjonen, arrangerte vi politikerdebatten «Mer fornybart- alle må med». Arrangementet ble gjennomført foran et smekkfullt øvre dekk på «Fornybarbåten», og vi fikk nok en gang bekreftet at våre saker er både svært aktuelle og av stor interesse blant publikum.

Vi var spente på kommune- og fylkestingsvalget denne høsten, spesielt med tanke på hvilke politiske endringer vi ville få i våre 161 medlemskommuner. Vi forberedte oss på folkevalgtopplæring i LVK-saker, og mange kommuner meldte raskt sin interesse. I tillegg til opplæring i LVK-saker, har også mange kommuner ønsket fokus på lokale og regionale saker.

Folkevalgtopplæringen var også en fin anledning til å forberede kommunene på stortingsmeldingen som kommer i mai 2024 – hvor regjeringen har varslet en gjennomgang av kommunenes inntektssystem. Når det i utvalgets mandat peker direkte på naturressursinntekter, blir dette mer enn noen gang tidligere, en viktig sak for LVKs medlemskommuner.

En av vår tids viktigste saker er omstillingen til fornybarsamfunnet. Vi går mot et kraftunderskudd i Norge og det må produseres mer fornybar kraft. Vi vet at dette vil medføre større belastning på natur, og nytt areal må tas i bruk – til tross for at vi lever i en tid hvor verdien av uberørt natur aldri har vært større.

Vi deler den bekymringen mange kommunepolitikere har rundt hvilken rolle de skal ta når det kommer til arealbruk i egen kommune. De helt grunnleggende demokratiske prinsippene rundt kommunenes selvråderett settes på prøve, og man frykter en statlig overstyring i den enkelte kommune.

LVK ble stiftet i 1977, for å bevare og videreutvikle kompensasjonsordningene for de naturinngrepene vannkraftutbyggingen hadde medført. Historien viser at dette var et svært nødvendig grep, og vi ser at kampen må fortsette! Selv etter 47 år er det minst like aktuell i dag som det var i 1977.

Denne årsmeldingen skal gi medlemskommunene en oversikt over aktiviteter, og ikke minst det arbeid som er gjort i organisasjonen det siste året. Jeg vil avslutte med å ønske dere lykke til med lesningen og håper at vi i det videre arbeidet fortsatt har tett og god kontakt. Slik blir vi hele tiden bedre i arbeidet med å ivareta kommunenes rettigheter.

Jon Rolf Næss
Leder

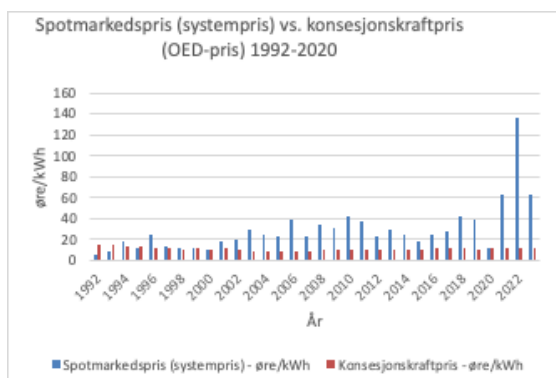
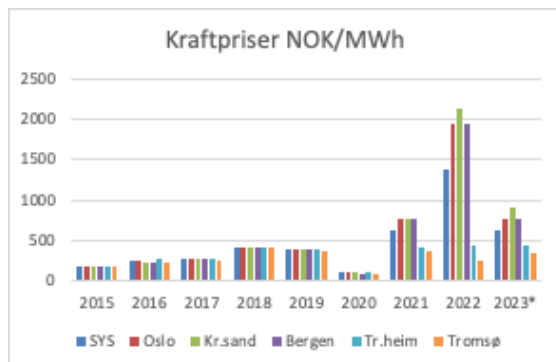

Aktuelle saker

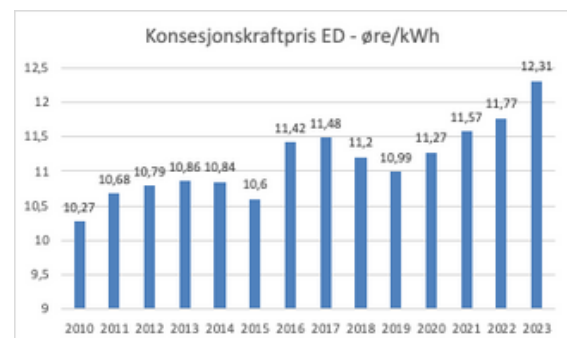
LVKs årsmelding inneholder en orientering om de viktigste sakene organisasjonen har arbeidet med gjennom året. Formålet er at leseren og medlemskommunene skal få et innblikk i hvilke aktuelle saker organisasjonen er involvert i og hva landsstyret prioriterer til enhver tid. Orienteringen er ikke uttømmende. Både fra LVKs organer, styremedlemmer, leder og sekretariatet er det i tillegg en omfattende løpende kontakt med medlemskommuner, myndigheter og andre interesseorganisasjoner, som det vil føre for langt å omtale i årsmeldingen.

Konsesjonskraft, kraftprisutvikling og konsesjonskraftpris

Kraftprisutviklingen i 2023 var som de siste årene meget spesiell. Etter at 2021 ga oss en rekordhøy strømpris på 63,4 øre/kWh var denne mer enn doblet i 2022 med en systempris på 1,37 kr/kWh. For 2023 var systemprisen tilbake på nivået fra 2021 og endte på 62,6 øre/kWh. Det er stadig store forskjeller mellom prisområdene innad i Norge. Områdeprisene i de sørlige prisområdene NO1, NO2 og NO5 endte på henholdsvis 76 øre/kWh, 90 øre/kWh og 76 øre/kWh – godt over systemprisen. I de nordlige prisområdene NO3 og NO4 økte snittprisene til 44 øre/kWh og 34 øre/kWh, stadig godt under systemprisen. Kraftproduksjonen endte i 2023 på 154 TWh, opp fra 146 TWh året før. Kraftforbruket var på 136,1 TWh som var en oppgang fra 133,5 TWh i 2022. Det var dermed en nettoutveksling (eksport) i 2023 på 17,9 TWh.

Konsesjonskraftprisen (ED-prisen, tidligere OED-prisen) for konsesjoner gitt etter 10. april 1959 ble for leveringsåret 2024 fastsatt 26. desember til å være 12,31 øre/kWh. Dette var en økning på 0,54 øre/kWh fra 11,77 øre/kWh for leveringsåret 2023 som nødvendigvis påvirker kommunenes fortjeneste på konsesjonskraft. LVK har som tidligere år bedt om innsyn og gjennomgått beregningsgrunnlaget for ED-prisen. LVK arbeider stadig for en sammenslåing av prissystemene for selvkost for konsesjoner gitt før (individuell selvkost) og etter (ED-pris) 1959.

Høyprisbidraget for kommunene for 2023 som ble innført 28. september 2022 var en av de store kampsakene for LVK i 2023. På Konsesjonskraftseminaret den 23. mai 2023 orienterte daværende kommunalminister Sigbjørn Gjelsvik om revidert nasjonalbudsjett 2023, hvor regjeringen reduserte trekket i rammetilskudd for kommunene fra de varslede 2,2 milliarder kroner, til 535 millioner kroner. På seminaret varslat han at trekket ville kunne justeres ytterligere ved nysalderingen av statsbudsjettet til høsten. Ordningen ble til slutt avvirket og trekket i rammetilskuddet ble satt til null 24. november 2023.

Klima, natur og energi

Klimaendringene har på mange områder endret politikken og ikke minst bekreftet det gamle munnhullet «Alt henger sammen med alt». Gjennom en rekke regjeringsoppnevnte utvalg og viktig internasjonalt arbeid, ble det i dagligtalen i 2023 både snakket om Klimautvalget – NOU 2023:25, den nye naturavtalen inngått i Montreal i desember 2022, EUs «Green deal», veien mot lavutslippssamfunnet mv. Vannkraft er ikke lenger bare vannkraft, men et middel i bekjempelsen av klimaendringene. På samme måte er uberørt natur en begrenset naturressurs med stor evne til karbonopptak og derfor sentral i klimasaken.

Det er stor internasjonal samstemthet i at klimakrisen og naturkrisen er likeverdige kriser, som må bekjempes samtidig og med store samfunnsomstillinger til følge. Selv om bruk av begrepet krise for noen fremstår drastisk, er det vanskelig å motsi i global terminologi så lenge klimapanelet og naturpanelet er institusjonalisert av FN og legger til grunn en slik kriseforståelse.

Sammen med andre naturressurskommuner avga LVK i desember en omfattende høringsuttalelse til Klimautvalgets rapport. Under henvisning til Norges internasjonale klimaforpliktelser gjennom Parisavtalen, samt vår egen klimalov som pålegger oss å halvere klimagassutslippene innen 2030 og at Norge skal være et lavutslippssamfunn innen 2050, ga LVK sin tilslutning til utvalgets hovedkonklusjoner. Det innebærer blant annet at all politikk og alle beslutninger må ta utgangspunkt i at alle ressurser er knappe, og at arealpolitikken må begrense tapet av natur.

LVK uttrykte imidlertid sterk kritikk mot flere av de virkemidler utvalget foreslår, og fremholdt at utvalget har neglisjert mandatets krav om å foreta kost-/nytte analyser som ledd i sine vurderinger og anbefalinger. Utvalget har blant annet foreslått klare begrensninger i det kommunale selvstyret- uten å drøfte de negative sider ved det. Utvalgets forslag om en sterk statliggjøring av arealpolitikken og [BT1] en sentralisering av bosetting og sysselsetting, gir inntrykk av en snever sektortenkning uten det helhetssynet som bør prege både klima-, areal- og energipolitikken.

LVK fremholdt at det foreligger iboende interesse- motsetninger mellom hensynet til klimaet og hensynet til å redusere tap av naturmangfold. Et av våre viktigste klimatiltak er omdanning fra fossile energikilder til fornybare energikilder, men både vannkraft, vindkraft og solkraft vil kreve nye inngrep i uberørt natur. Vårt spredte bosettingsmønster har sterke egenkvaliteter som vi historisk har hatt bred tilslutning til, og det ivaretar også viktige sikkerhets- og beredskapshensyn. LVK etterlyste utvalgets analyser av slike viktige samfunnsverdier i sine forslag mot lavutslippssamfunnet i 2050.

Regjeringen har varslet meldinger til Stortinget i løpet av 2024 som en oppfølging av Klimautvalgets rapport og naturavtalen.

Norsk natur. Foto: Anders Eriksen/
Getty Images/Canva Pro

Eiendomsskatt

Eiendomsskatt på kraftanlegg og kraftnett er en svært viktig inntektskilde for vertskommunene. I 2023 utgjorde det samlede eiendomsskattegrunnlaget for store vannkraftanlegg (over 10 000 kVA) om lag 338,9 milliarder kroner. Det utgjør i underkant av 2,4 milliarder kroner i eiendomsskatteinntekter til kommunene (forutsatt en skattesats på 7 promille).

De høye kraftprisene i flere prisområder medfører en betydelig økning i antall kraftanlegg som verdsettes til maksimumsverdien i eiendomsskatteoven § 8B-1 fjerde ledd. Bestemmelsen setter en øvre grense for eiendomsskattegrunnlaget på 2,74 kroner per kWh av anleggets gjennomsnittlige produksjon de siste syv årene i drift, uavhengig av kraftanleggets lønnsomhet. Uten maksimumsverdien ville kommunenes eiendomsskatteinntekter i 2023 vært om lag 700 millioner kroner høyere.

De mest sentrale eiendomsskattesakene LVK har arbeidet med i 2023 omtales nærmere nedenfor.

Eiendomsskatt på kraftanlegg – behov for endringer

LVK mener det er behov for lovpresiseringer og lovendringer for å oppnå lovens formål om at eiendomsskattegrunnlagene for vannkraftanlegg skal representere anleggenes markedsverdi, samt ivareta kommunenes rettigheter som vertskommuner og kreditor for eiendomsskatt og naturressursskatt. En oversikt over LVKs krav til endringer fremgår under. LVK vil jobbe videre for gjennomslag for endringene i 2024.

1. Grunnrenteskatten bør ikke komme til fradrag i eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg og makstaket bør fjernes

Statens senere lovendringer og justeringer i grunnrenteskatten til staten, med blant annet overgang til kontantstrømskatt og økt grunnrenteskattesats, har gått på bekostning av og redusert kommunenes eiendomsskatteinntekter. Det er ikke tilsiktet at endring og økning i grunnrenteskatten skal føre til lavere inntekter for kommunene. LVK har med støtte fra Naturressursskatten fremmet krav om at adgangen til å trekke fra grunnrenteskatt i eiendomsskattegrunnlaget oppheves, slik at kommunenes inntekter ikke påvirkes av endringer i grunnrenteskatten.

LVK mener videre at det er på tide at makstaket i eiendomsskatteoven § 8B-1 fjerde ledd fjernes. Det er ingen grunn til at kraftforetak med den høyeste lønnsomheten skal betale relativt sett mindre skatt enn de med lavere eller marginal lønnsomhet. Under enhver omstendighet må makstaket heves.

2. Kommunene må få innsyn og klageadgang over fastsettelsen av eiendomsskattegrunnlagene for kraftanlegg

LVK krever at kommunene, som skattekreditor og utskrivingsmyndighet, får bedre innsynsrett og klageadgang over Skatteetatens fastsettelse av eiendomsskattegrunnlagene for kraftanlegg. Kommunenes manglende innsyns og klagerett medfører at kommunene må ta ut søksmål i saker som kunne vært løst ved klage.

3. Verdsettelsen av nye vannkraftanlegg i drift må baseres på hele driftsåret

LVK mener skatteoven § 18-5 må presiseres slik at kun hele driftsåret tas i betraktning ved verdsettelsen etter avkastningsverdi etter skatteoven § 18-5 første til fjerde ledd ved oppstart av nye anlegg. Slik regelen er tolket i dag kommer regelen om avkastningsverdi til anvendelse selv om kraftanlegget er satt i drift sent på året. Det medfører at verdsettelsen fastsettes på grunnlag av en produksjon som er lavere enn hva man normalt ville hatt med et helt driftsåret, og avkastningsverdi-beregningen blir ikke representativ for kraftanleggets markedsverdi de første fem til syv årene.

4. Kun driftsmidler i selve produksjonsprosessen bør inngå ved beregningen av formuesverdien etter skatteoven § 18-5

Regelen om hvilke driftsmidler som kan inngå i fradraget for fremtidige utskiftningskostnader i skatteoven § 18-5 fjerde ledd ble endret fra inntektsåret 2017. Endringen har skapt et svært uklart grensesnitt og grunnlag for fradrag for en rekke «driftsmidler» som ikke har sammenheng med kraftproduksjon. LVK mener lovendringen må reverseres slik at kun driftsmidler som inngår i selve produksjonsprosessen omfattes.

5. Kommunene må få tilbake søksmålsadgangen om naturressursskatten

LVK krever at kommunene, som kreditor for naturressursskatten, får tilbake søksmålsadgangen om naturressursskatten. Kommunene har per i dag ingen muligheter til å kontrollere eller angripe gyldigheten av beregningsgrunnlaget. For å unngå unødvendige søksmål om saker som kan bli løst på forvaltningsnivå, må kommunene også gis innsyn og klagerett over grunnlaget for naturressursskatten.

6. Presiseringer i skatteforvaltningsloven i saker om vannkraftanlegg

LVK mener det bør fremgå av loven at kommunene, som kreditor for eiendomsskatten, skal varsles ved søksmål fra skattyter om gyldigheten av eiendomsskattegrunnlagene. Videre må utgangspunktet for beregningen av kommunenes søksmålsfrist etter skatteforvaltningsloven § 15-4 første ledd presiseres.

Kraftlinjer. Foto: Statnett

Rettsak om eiendomsskatt på vannkraftanlegg – seier i tingretten

Oslo tingrett behandlet i september 2023 en sak mellom Åseral kommune og staten om eiendomsskattegrunnlagene for seks kraftanlegg i kommunen. LVK var partshjelper til støtte for kommunen.

Sakens hovedspørsmål var om eiendomsskattegrunnlagene var uriktig fastsatt for skatteåret 2022. Siden skattegrunnlaget baserer seg på et rullerende fem års snitt, har saken også betydning for skattegrunnlagene i tidligere og etterfølgende år. Hovedproblemstillingen i saken var om deler av kostnadene med å bygge en ny tunnel for overføring av vann kan fradragsføres direkte som såkalt «tenkt vedlikehold» etter skatteloven § 18-5 tredje ledd eller om kostnadene må aktiveres. Byggingen av tunnelen var en del av et større opprustings- og utvidelsesprosjekt. Spørsmålet om fradragsføring av byggekostnadene som tenkt vedlikehold kom på spissen fordi kraftselskapet hadde søkt om og fått konsesjon for å bygge en helt ny overføringstunnel i en parallell trase fra opprinnelig tunnel. På et senere tidspunkt besluttet selskapet å dele opp utbyggingen i flere byggetrinn, hvor bare den nordre delen km ble bygget i første byggetrinn og så koblet på den gamle tunnelen i sør.

Tingretten ga i dom 26. januar 2024 kommunen og LVK medhold i at eiendomsskattegrunnlagene er uriktige. Tingretten konkluderte med at samtlige kostnader ved endringene er gjenstand for aktivering og ikke kan fradragsføres som kostnader. Tingretten kom videre til at kommunens søksmålsinteresse ikke falt bort ved at Å energi foretok såkalt egenretting for det skatteåret søksmålet gjaldt (2022) når de samme feilene forelå i skattegrunnlaget også for tidligere skatteår. Kommunen fikk også medhold i at rettingsplikten til skattemyndigheten foreligger for tidligere skatteår når samme feil gjør seg gjeldende disse tidligere årene, jf. skatteforvaltningsloven § 12-8.

Dommen er anket og er ikke rettskraftig.

Saken illustrerer for øvrig behovet for at kommunene må få innsyn og klageadgang over fastsettelsen av eiendomsskattegrunnlagene for kraftanlegg. Kraftselskapet rettet selv flere forhold etter at kommunen fikk tilstrekkelig innsyn til å kunne påpeke hva som var feil i forbindelse med rettsaken.

Huskeliste til budsjettarbeidet

LVK har som tidligere år utarbeidet en huskeliste for medlemskommunene over hva kommunestyret bør ta stilling til i budsjettvedtaket for 2024.

Nytt inntektssystem for kommunene

Inntektssystemutvalget – NOU 2022:10 anbefalte i sin utredning som ble overlevert regjeringen i august 2022, å inkludere naturressursinntekter i grunnlaget for inntektsutjevningen. Forslaget omfatter vertskommunenes kraftinntekter, eiendomsskatt på energianlegg, produksjonsavgift på vindkraft og inntekter til oppdrettskommuner fra havbruksfondet.

Fire tidligere utvalg har siden inntektssystemet for kommunene ble etablert på midten av 1980-tallet, vurdert, men frarådet en slik inkludering av naturressursinntekter, blant annet under henvisning til at slike inntekter må anses som en ytelse mot ytelse og et vederlag til berørte kommuner for å avstå verdifulle naturressurser til glede for storsamfunnet.

Forslaget skapte sterke reaksjoner i alle naturressurskommuner, og saken ble raskt definert som en av LVKs viktigste saker. Gjennom hele 2023 har LVK prioritert saken, både i egne medlemsrekker som ledd i folkevalgtopplæringen, samt gjennom flere webinarer, og ikke minst i dialog med Kommunal- og moderniseringsdepartementet. LVK tok sammen med vindkraftkommunene i LNVK også tidlig kontakt med kraftforsyningen, og deres interesse-organisasjon, Fornybar Norge, ga flere uttalelser både overfor myndigheter og i media, som støttet LVK. Som innvending mot forslaget ble det vist til Energi-kommisjonens påpekning av vertskommunenes sentrale rolle i fornybarpolitikken, og at en pulverisering av innarbeidede vederlag til vertskommuner vil skape nye barrierer for mer fornybar energi, både i form av vann- og vindkraft.

Regjeringen har varslet en endelig stillingtagen til Inntektsutvalgets forslag i forbindelse med fremlegget av revidert budsjett og kommuneøkonomiproposisjonen i mai 2024. LVK har en høy beredskap rundt fremleggelsen, og mange medlemskommuner venter i spenning på regjeringens syn.

Strømprisutvalget

Kraftåret 2023 fortsatte med ekstreme kraftpriser i deler av Norge sammenholdt med de prisnivåer vi på 2000-tallet hadde vent oss til. Uavhengig av at årsaksbildet var sammensatt, men for en stor del kunne tilbakeføres til dramatiske internasjonale hendelser, førte priseksplosjonen til stor politisk uro. Regjeringen iverksatte flere tiltak, både ved å innføre særlige strømstøtteordninger og ved å nedsette et nytt ekspertutvalg, det såkalte Strømprisutvalget.

Utvalget overleverte sin rapport «Balansekunst» i oktober til energiministeren, og i desember fremmet LVK sine synspunkter. Det ble vist til at norsk kraftforsyning er innrammet av felles europeiske markeds- og støtteregler, men at regjeringen må vurdere hvordan Norge innenfor denne rammen kan ivareta behovet for Norges forsyningssikkerhet og konkurransedyktighet. LVK understreket at de særlige forhold som både historisk, politisk, juridisk og økonomisk er knyttet til vår vannkraftshistorie ikke uten videre bli videreført innenfor det felles-europeiske kraftregimet, og at det mulige nasjonale handlingsrommet bør undergis grundigere vurderinger enn det som hittil er gjort. LVK ga sin tilslutning til den nye styringsmekanismen regjeringen innførte i 2023 for å styrke kontrollen med forsyningssikkerheten, men LVK sa seg overrasket over at regjeringen ikke i større grad hadde vist til at hensynet til forsyningssikkerhet helt fra 1980-tallet gjennom etablering av flerårsmagasiner har vært et viktig element i vår konsesjonspraksis, nettopp for å sikre nok vannkraft i såkalte tørrår. I høringsuttalelsen reiste LVK spørsmål om den tørrårssikringen som flerårsmagasiner skulle utgjøre, er blitt fortrent av produsentenes markedsageringer.

Fornybar energi.
Foto: Gopixa/Getty Images Pro/Canva Pro

Revisjon av konsesjonsvilkår og EUs vanddirektiv

LVK har siden starten av 1990-tallet arbeidet med revisjonssaker, også kalt miljøforbedringer i regulerte vassdrag.

En viktig målsetning for LVK er at de større vannkraftanleggene ikke påfører naturmangfoldet og vassdragsmiljøet større skader og ulemper enn strengt nødvendig. I en rekke av våre største kraftutbygginger, som er flere tiår gamle, er hensynet til naturen ikke godt nok ivaretatt. I et integrert kraftmarked – der Norge har kabler til Storbritannia og Europa – vil det bli stadig hardere kjøring av vannkraftsystemene. Det er da viktig å ha restriksjoner som begrenser ulempene ved dette. Det er også viktig å ta i bruk ny miljøteknologi, som i mange større reguleringer i for liten grad er benyttet i det norske vannkraftsystemet. Ny teknologi kan gi store miljøforbedringer uten nevneverdig krafttap. For LVK har det derfor vært viktig å se muligheten til å forbedre konsesjonsvilkårene i revisjonssakene i sammenheng med mulige opprusting- og utvidelsessaker. Revisjonssaker var tema på alle LVKs regionmøter i 2023. LVK har i tillegg til å drive generell informasjonsvirksomhet om muligheten for vilkårsrevisjon, bistått enkelte medlemskommuner som ønsker det i konkrete saker ved behov.

EUs vanddirektiv (direktiv 2000/60/EC) har også miljøforbedringer som formål, og gjelder gjennom EØS-avtalen også norske regulerte vassdrag. Vanddirektivet ble innført i Norge gjennom forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften) i 2007. Derfor er det en viktig oppgave for LVK å følge opp den utviklingen i vanddirektivet som i stadig større grad stiller strengere miljøkrav også til norsk vannkraft.

Den 16. juni 2023 sendte LVK, sammen med flere naturvern- og friluftsansjoner et brev til ESA der det ble påpekt flere svakheter og unøyaktigheter i regjeringens redegjørelse for hvordan Norge sikrer gjennomføring av vanddirektivet i vannkraftpåvirkede vassdrag. I brevet var organisasjonene i utgangspunktet enige med norske myndigheter i at det finnes juridiske verktøy i det norske regelverket som i prinsippet kan brukes for å oppfylle forpliktelsene etter direktivet. Problemet slik organisasjonene ser det, er imidlertid at disse verktøyene ikke benyttes i praksis. Organisasjonene anså det derfor som nødvendig å følge opp ESAs undersøkelsessak av Norge ved å komme med ytterligere opplysninger om norske myndigheters redegjørelse av implementeringen av direktivet. Brevet til ESA kan du lese på LVKs nettsider. På nettsidene finner du også dialogen mellom ESA, norske myndigheter, LVK og naturvern- og friluftsansjoner om etterlevelsen av vanddirektivet på norsk vannkraft fra 2011 og frem til i dag.

LVK har tidligere påpekt at EUs taksonomiforordning stiller krav til at også en vannforekomst som er påvirket av vannkraftproduksjon, må oppnå standard miljømål etter vannforskriften, dvs. godt økologisk potensial for sterkt modifiserte vannforekomster, for at en vannkraftprodusent kan betegne seg selv som bærekraftig. Det er dermed ikke nødvendigvis tilstrekkelig at kraftverket oppfyller miljøkravene fastsatt i en konsesjon – heller ikke om reguleringen nylig har fått ny konsesjon gjennom en vilkårsrevisjon. Ved årsskiftet kom Europakommisjonen med avklaringer om forholdet mellom taksonomien og vanddirektivet som støtter LVKs syn.

Kraftlinjer. Foto: Pok Rie/Pexels

Flom

Ekstremværet som rammet Sør-Norge høsten 2023 aktualiserte spørsmålet om hvem som kan komme i erstatningsansvar for skader som oppstår som følge av ekstremvær og flom. Flomsikring, flomhåndtering og ansvarsforhold ved flom i regulerte vassdrag, ble derfor satt på dagsorden på flere av LVKs møter og seminarer i 2023.

Naturressurskommunene

Naturressurskommunene er en paraplyorganisasjon for nettverk av fem selvstendige interesseorganisasjoner for kommuner, herunder LVK. Nettverket ble etablert i 2019, og favner samlet over om lag 220 kommuner med særlige interesser i energi- og arealsaker.

Som deltaker i Naturressurskommunene ga også LVK 11. april 2023 høringsuttalelse til NOU 2023:3 Mer av alt- raskere, som er Energikommisjonens rapport om behovet for mer fornybar energi. I høringsuttalelsen ga Naturressurskommunene sin

tilslutning til Energikommisjonens analyser av kraftbehovet fremover, og understreket særlig kommisjonens påpekning av kommunesektorens rolle og ansvar i det grønne skiftet.

Naturressurskommunene sa seg enig i at det er behov for en effektivisering av konsesjonsprosessene, men advarte mot å korte ned på behandlingstidene på bekostning av demokratiske prinsipper. Det ble vist til at utvalget som utredet nettforsyningen – NOU 2022:8 Nett i tide – hadde fremholdt at berørte kommuner med begrensede ressurser må tilføres kapasitet og kompetanse til ivaretagelse av berørte lokalsamfunns interesser både i nettviklingen og i nye energisaker.

I sin utredning la Energikommisjonen stor vekt på at gjeldende rammebetingelser for vannkraftutbygging ikke er tilpasset den kraftutbygging som vil være mest fremtredende under det grønne skiftet, hvor effektutbygging vil være mer aktuelt. Naturressurskommunene støttet analysen i sin høringsuttalelse, med en oppfordring til Energidepartementet om å modernisere kraftskatteregimet i tråd med fremtidens mer effektbaserte vannkraftutbygging.

Møter – Seminarer – Kurs

Regionmøter

Regionmøter ble gjennomført fra februar til og med mars. Først ut var regionmøtet i Viken, Vestfold og Telemark som ble arrangert på Geilo 1. februar. Den 7. februar ble det gjennomført regionmøte for Vestland i Bergen. Regionmøtet for Agder og Rogaland fant sted i Stavanger 13. februar, og i mars ble det arrangert regionmøte for Trøndelag og More og Romsdal i Trondheim og for innlandet på Hamar. Årets siste regionmøter for Troms og Finnmark fant sted 22. mars i Tromsø og LVK avsluttet årets regionmøter for Nordland i Bodø den 27. mars. På samtlige regionmøter var saken om trekk i rammetilskuddet et sentralt tema som skapte mye engasjement.

Seminar om eiendomsskatt og konsesjonskraft

Vårens vakreste eventyr fant sted 22.- 23. mai da Eiendomsskatt- og konsesjonskraftseminaret 2023 ble avholdt i Oslo. På konsesjonskraftseminaret var temaer ut over trekket i rammetilskuddet og kommunal- og distriktministerens deltagelse, blant annet «hva inngår i begrepet «alminnelig forbruk», «konsesjonskraftprisen etter rehabilitering av eldre kraftanlegg», «grunnrenteskatt og sikringshandler» og som vanlig prognoser for kraftpriser. På Eiendomsskattseminaret var temaet «Eiendomsskatten – er det behov for reform?». Skatteregimene på vannkraftanlegg, kraftlinjer, oppdrett, solkraft, mineraler i tillegg til rettsaker og lovsaker ble presentert av ulike foredragsholdere, og statssekretæren i Kommunaldepartementet orienterte om eiendomsskatt og inntektssystemet.

Energirettsskolen og Eiendomsskatteskolen

Eiendomsskatteskolen fant sted 4.-6. desember og ga deltagerne en god oversikt over gjeldende skatteordninger på vannkraft, småkraft, vindkraft, solkraft, mineraler, oppdrettsanlegg og industrianlegg. Kraftskatteskolen var som vanlig fulltegnet.

Energirettsskolen ble avholdt 11. -12. januar 2024.

Folkevalgtopplæring

Etter høstens kommunevalg var det store utskiftninger blant de folkevalgte i mange av LVKs medlemskommuner. Det var derfor et stort behov for gjennomføring av folkevalgt- opplæring i LVK-saker. Leder og sekretariat har besøkt en rekke medlemskommunene med kurs for opplæring i LVKs viktigste saker. Det er også gjennomført to webinarer med tema «Grunnleggende om LVK» og «Grunnleggende om kraftinntekter» for medlemskommunene i november og desember. Disse har i ettertid ligget tilgjengelig på LVKs medlemsider.

Landsstyrets sommermøte

Landsstyrets sommermøte fant i 2023 sted i Brussel 14.-16. juni. Der fikk landsstyret besøk av representanter fra NATO før landsstyret besøkte både Fornybar Norge og Statnetts Brusselkontorer. Landsstyret besøkte også den Norske EU-delegasjonen og EFTA og ESA. Noen av temaene som ble belyst var «Statsstøtte og konkurranse-saker», «Geopolitikk og energipriskrise», «Statnett arbeid i Brussel» og «Europeisk energipolitikk i rask utvikling – hvordan påvirkes Norge». Det faglige programmet bød på lærerike dager for landsstyret.

Arendalsuka

LVK deltok sammen med de andre organisasjonene i Naturressurskommunene på Arendalsuka 14.-19. august på Fornybarbåten. Der bidro representanter for Naturressurskommunene med to foredrag: «Mer fornybar - Alle må med» og «Ja takk, begge deler: Natur, kraft- og nettutbygging.» I tillegg arrangerte Naturressurskommunene et eget seminar med innledning fra medlem av Energikommisjonen og etterfulgt av en spennende politisk debatt mellom våre fremste energipolitikere. Seminaret var fulltegnet.

Energirådet

Energirådet ble etablert høsten 2012, med formål om å styrke kompetanse og sikre informasjonsflyten i medlemskommunene i LVK-saker, og å etablere et nettverk mot aktuelle målgrupper administrativt i kommuner, fylke og stat. Energirådet består av kommunedirektører og andre i kommunenes administrasjon.

I 2023 har energirådet avholdt tre møter, hvorav et fysisk og to digitalt. I tillegg møttes deltakerne under Årsmøtet, som ble gjennomført på Thon Hotel Opera i forbindelse med Eiendomsskatt- og konsesjonskraftseminaret. De viktigste sakene for Energirådet i 2023 fremgår av Energirådets årsmelding på LVKs nettsider.

Kvinner og kraft

Kvinner og kraft ble i 2023 gjennomført på Lilly Country Club. Arrangementet er for alle kvinnelige politikere og administrativt ansatte i LVKs medlemskommuner som vil lære mer om kraft, energi og miljø. Programmet var både for nybegynnere, og de som har jobbet med energispørsmål i kommunene over tid. Foredragsholdere var kvinner fra bl.a Fornybar Norge, NVE, KDD, NMBU og Energi- og miljøkomiteen, som Åslaug Haga, Kjersti Bjørnstad, Kristin Linnerud, Marianne Sivertsen Ness og Mathilde Tybring Gjedde.

Informasjon

På LVKs hjemmesider publiseres og oppdateres fagartikler om aktuelle LVK-saker. En del fagstoff er forbeholdt medlemskommuner og krever innlogging. På hjemmesidene legges aktuelle nyhetssaker og informasjon ut som LVK-nytt. I 2023 ble det publisert 78 nyhetssaker, hvorav 2 medlemsnytt. Medlemsnytt er informasjon som kun er ment for medlemskommunene, og tilgang til medlemsnytt krever også innlogging.

LVK har også en Facebook side som brukes aktivt. Her deles LVK-nytt, aktuelle nyhetssaker, invitasjon til LVK-arrangementer, bilder fra LVK-arrangementer og andre oppdateringer fra LVKs aktiviteter. I tillegg har LVK en profil på LinkedIn.

Organisasjonen og organisasjonssaker

Medlemskommunene

LVK er en partipolitisk nøytral organisasjon, men de saker organisasjonen arbeider med, er av utpreget politisk karakter. Det personlige og politiske nettverket LVK drar nytte av gjennom sine medlemskommuner, er av stor betydning i det arbeid LVK utfører mot det sentrale politiske miljø.

LVK har etter kommunereformen hatt 161 medlemskommuner. LVK har et høyt og stabilt medlemstall. Det store medlemstallet er viktig for LVKs gjennomslagskraft, og den stabile medlemsmassen er også et uttrykk for en bred oppslutning om det arbeid organisasjonen utfører.

LVK har medlemmer i 10 av landets 11 fylker. Følgende kommuner er medlem:

Agder:	Birkenes, Bygland, Bykle, Evje og Hornnes, Flekkefjord, Froland, Iveland, Kvinesdal, Lindesnes, Lyngdal, Sirdal, Valle, Vennesla, Åmli, Åseral.
Innlandet:	Alvdal, Engerdal, Etnedal, Folldal, Kongsvinger, Lesja, Lom, Nord Aurdal, NordFron, Nordre Land, Rendalen, Ringebu, Sel, Skjåk, Stor Elvdal, Søndre Land, Sør Aurdal, Sør Fron, Tolga, Trysil, Tynset, Vang, Vestre Slidre, Vågå, Øystre Slidre, Åmot.
Møre og Romsdal:	Fjord, Molde, Rauma, Sunndal, Surnadal, Volda, Ørsta.
Nordland:	Beiarn, Bindal, Bodø, Brønnøy, Evenes, Fauske, Gildeskål, Grane, Hamarøy, Hattfjelldal, Hemnes, Meløy, Narvik, Rana, Rødøy, Saltdal, Sortland, Steigen, Sørfold, Vefsn.
Rogaland:	Bjerkreim, Gjesdal, Hjelmeland, Sandnes, Sauda, Sokndal, Suldal, Time.
Troms og Finnmark:	Alta, Bardu, Berlevåg, Gratangen, Hammerfest, Kvænangen, Kåfjord, Lebesby, Målselv, Nordreisa, Porsanger, Senja, Storfjord, Sør Varanger, Tjeldsund.
Trøndelag:	Grong, Heim, Inderøy, Lierne, Meråker, Midtre Gauldal, Namsskogan, Oppdal, Orkland, Overhalla, Rennebu, Rindal, Røros, Røyrvik, Selbu, Snåsa, Steinkjer, Tydal, Ørland, Åfjord.
Vestfold og Telemark:	Drangedal, Fyresdal, Hjartdal, Kviteseid, Nissedal, Nome, Notodden, Seljord, Skien, Tinn, Tokke, Vinje.
Vestland:	Askvoll, Aurland, Bremanger, Eidfjord, Etne, Gloppen, Høyanger, Kvam, Kvinnherad, Luster, Lærdal, Masfjorden, Modalen, Samnanger, Sogndal, Stryn, Sunnfjord, Ullensvang, Ulvik, Vaksdal, Vik, Voss, Årdal.
Viken:	Flesberg, Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Indre Østfold, Krødsherad, Marker, Modum, Nesbyen, Nore og Uvdal, Rollag, Sarpsborg, Sigdal, Skiptvet, Ål.

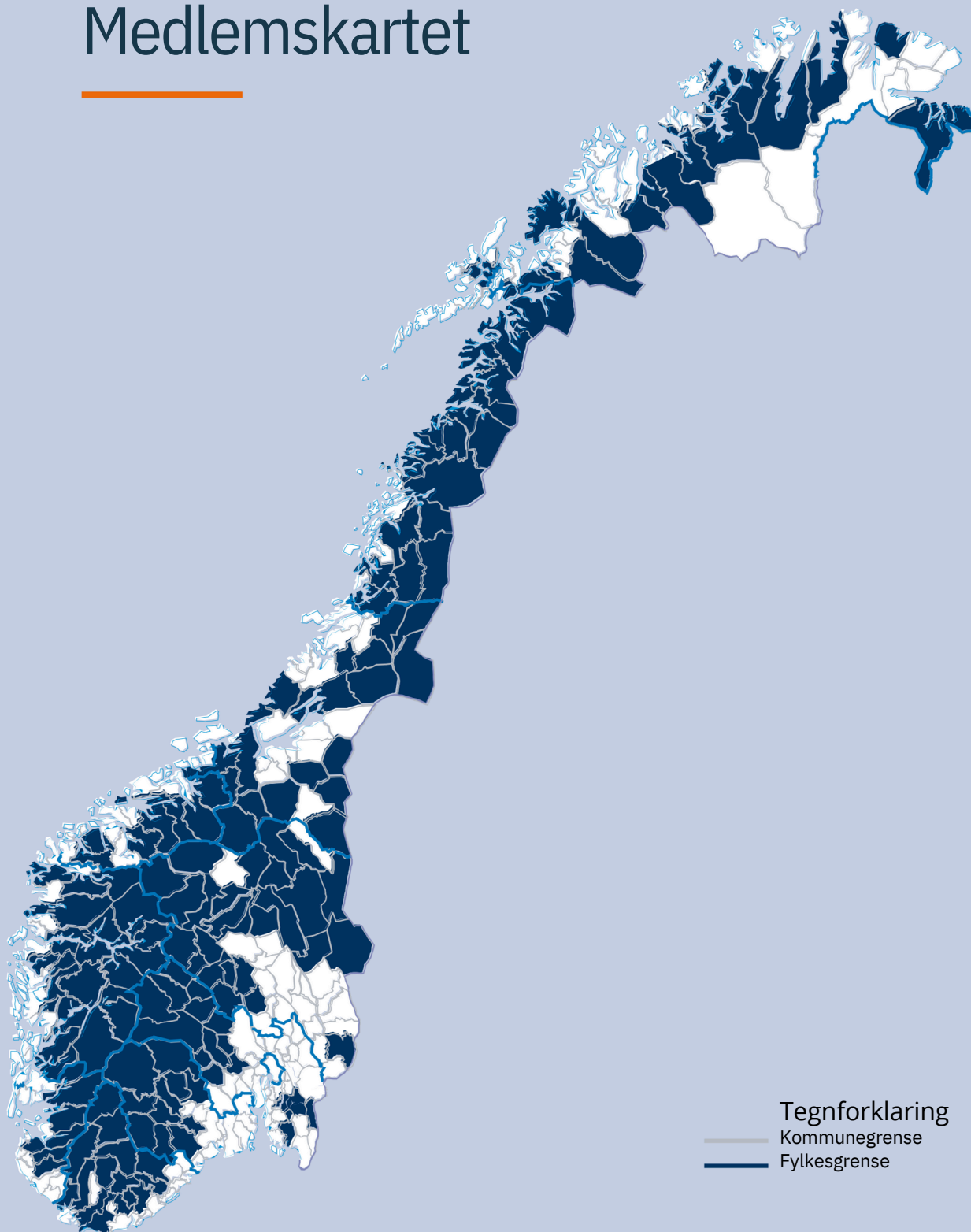

Regionmøter 2023

Medlemskartet

Tegnforklaring
— Kommunegrense
— Fylkesgrense

Landsstyret

Landsstyret har i 2023 hatt 6 styremøter, hvorav ett strategiseminar hvor også landsstyrets varamedlemmer deltok. Tre av styremøtene ble gjennomført digitalt, de øvrige ble gjennomført fysisk. Sommermøtet i juni ble arrangert i Brussel. Landsstyret har hatt følgende sammensetning etter landsmøtet i 2022:

Fylke	Representanter:	Telefon	Epost
Leder	Jon Rolf Næss	928 34 567	jrn@lvk.no
Agder	Varaordfører Gro Boge Aasheim, Åseral (til okt. 2023)	918 49 775	gro.aasheim@gmail.com
	Ordfører Jonny Liland, Sirdal	383 79 012	jonny.liland@sirdal.kommune.no
	Ordfører Per Sverre Kvinlaug, Kvinesdal (1. vara)	909 12 827	per.sverre.kvinlaug@kvinesdal.kommune.no
	Ordfører Gyro Heia, Birkenes (2. vara)	917 17 521	gyro.heia@birkenes.kommune.no
	Ordfører Torbjørn Klungland, Flekkefjord (3. vara)	980 81 387	torbjorn.klungland@flekkefjord.kommune.no
Innlandet	Ordfører Ola Tore Dokken, Nordre Land	900 69 043	ola.t.dokken@nordre-land.kommune.no
	Ordfører Merete Myhre Moen, Tynset	906 11 252	merete.myhre.moen@tynset.kommune.no
	Varaordfører Kristin Teigen, Ringebru (1. vara)	906 74 243	kristin.teigen@ringebru.kommune.no
	Ordfører Vidar Eltun, Vang (2. vara)	917 23 502	vidar.eltun@vang.kommune.no
	Ordfører Ole Erik Hørstad, Åmot (3. vara)	952 82 270	ole.erik.horstad@amot.kommune.no
Møre og Romsdal	Ordfører Eva Hove, Fjord	418 67 801	eva.hove@fjord.kommune.no
	Formannskapsmedlem Torbjørn Rødstøl, Rauma	928 04 972	roedstol@online.no
	Ordfører Sølvi Dimmen, Volda (1. vara)	996 27 876	solvi.dimmen@volda.kommune.no
	Kommunedirektør Knut Haugen, Surnadal (2. vara)	915 54 069	knut.haugen@surnadal.kommune.no
	Økonomisjef Bjørn Flemmen Steinland, Sunndal (3. vara)	915 44 349	bjorn.flemmen.steinland@sunndal.kommune.no
Nordland	Ordfører Gisle Hansen, Sørfold	975 61 682	ordforer@sorfold.kommune.no
	Varaordfører Christine Trones, Hemnes	476 79 230	christine.trones@hemnes.kommune.no
	Varaordfører Rune Krutå, Vefsn (1. vara)	454 99 603	rune.kruta@vefsn.kommune.no
	Ordfører Britt Kristoffersen, Hamarøy (2. vara)	908 91 354	britt.kristoffersen@hamaroy.kommune.no
	Ordfører Anita Solli, Rana (3. vara)	994 87 626	anita.sollie@rana.kommune.no
Rogaland	Ordfører Asbjørn Birkeland, Sauda	957 75 794	asbjorn.birkeland@sauda.kommune.no
	Ordfører Unn Birkeland, Gjesdal	959 88 724	unn.birkeland@politiker.gjesdal.no
	Ordfører Jonas Andersen Sayed, Sokndal (1. vara)	469 61 590	jsa@sokndal.kommune.no
	Varaordfører Anita Husøy Riskedal, Hjelmeland (2. vara)	404 39 086	Anita.husoy.riskedal@hjelmeland.kommune.no
	Ordfører Frode Fjeldsbø, Gjesdal (3. vara)	980 18 908	frode.fjeldsbo@gjesdal.kommune.no
Troms og Finnmark	Ordfører Eirik Losnegaard Mevik, Kvæningen	416 87 796	eirik.mevik@kvanangen.kommune.no
	Kommunestyrerepresentant Nina Danielsen, Sør-Varanger	416 97 782	post@ninadanielsen.no
	Ordfører Sigurd Rafaelsen, Lebesby (1. vara)	415 26 760	sigurd.rafaelsen@lebesby.kommune.no
	Ordfører Anita Karlsen, Gratangen (2. vara)	415 52 698	anita.karlsen@gratangen.kommune.no
	Ordfører Toralf Heimdal, Bardu (3. vara)	950 81 111	toralf.heimdal@bardu.kommune.no
Trøndelag	Ordfører Stian Brekkvassmo, Namsskogan	977 47 273	stian.brekkvassmo@namsskogan.kommune.no
	Kommunedirektør Heidi Horndalen, Tydal	911 75 570	heidi.horndalen@tydal.kommune.no
	Ordfører Ida Stuberg, Inderøy (1. vara)	988 11 596	ida.stuberg@inderoy.kommune.no
	Kommunestyremedlem Ola Heggem, Rindal (2. vara)	908 47 032	ola.heggem@rindal.kommune.no
	Ordfører Kjersti Kjenes, Meråker (3. vara)	748 13 202	kjersti.kjenes@meraker.kommune.no
Vestfold og Telemark	Ordfører Steinar Bergsland, Tinn	404 02 513	steinar.bergsland@tinn.kommune.no
	Ordfører Gry Fuglestveit, Notodden	990 38 207	gf@notodden.kommune.no
	Ordfører Venke Raundalen, Hjartdal (1. vara)	922 51 459	vera0303@mt.kommune.no
	Formansk.medlem Kathrine Kvåle Haatvedt, Tinn (2. vara)	950 45 575	kathrine.haatvedt@tinn.kommune.no
	Ordfører Bengt Halvard Odden, Hjartdal (3. vara)	924 89 620	bengt.halvard.odden@hjartdal.kommune.no
Vestland	Ordfører Anne Kristin Førde, Bremanger	991 69 091	anne.kristin.forde@bremanger.kommune.no
	Ordfører Karstein Totland, Masfjorden	977 33 819	karstein.totland@masfjorden.kommune.no
	Ordfører Petter Sortland, Høyanger (1. vara)	911 64 546	petter.sortland@hoyanger.kommune.no
	Ordfører Hege Eide Vik, Vaksdal (2. vara)	970 90 060	hege.eide.vik@vaksdal.kommune.no
	Ordfører Roald Aga Haug, Ullensvang (3. vara)	975 58 400	roald.aga.haug@ullensvang.kommune.no
Viken	Kom.st.rep Britt E. Gulbrandsen, Indre Østfold	419 34 446	britt.egeland.gulbrandsen@politiker.iok.no
	Ordfører Petter Rukke, Hol	916 66 610	petter.rukke@hol.kommune.no
	Ordfører Sindre Martinsen-Evje, Sarpsborg (1. vara)	977 13 779	sindre.martinsenevje@sarpsborg.com
	Tine Norman, Sigdal (2. vara)	917 66 187	tine.norman@sigdal.kommune.no
	Ordfører Viel Jaren Heitmann, Rollag (3. vara)	402 43 621	viel.jaren.heitmann@rollag.kommune.no

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget har hatt 8 møter i 2023. Arbeidsutvalget har hatt følgende sammensetning etter landsmøtet i august 2022:

Leder:	Jon Rolf Næss
Nordafjelske:	Heidi Horndalen, Trøndelag
Vestafjelske:	Karstein Totland, Vestland
Østafjelske:	Merete Myhre Moen, Innlandet

Jon Rolf Næss

Merete Myhre Moen

Karstein Totland

Heidi Horndalen

LVK Landsstyret 2023. Foto: Marte Enger

Energirådet

Etter en grundig evaluering vedtok landsstyret i 2022 å slå sammen de to underutvalgene Energirådet og Eiendomsskatteutvalget.

Energirådet har hatt 4 møter, inkl. årsmøte i 2023. Rådet har hatt følgende sammensetning etter valget i 2022:

Region	Medlem	E-post
Viken	Odd Egil Stavn, Flå (leder)	odd.egil.stavn@flaa.kommune.no
Agder	Ann Ebeltoft, Bykle (nestleder)	ann.ebeltoft@bykle.kommune.no
Innlandet	Gunn Mona Dokken, Sør-Fron	Gunn.mona.dokken@sor-fron.kommune.no
Møre og Romsdal	Randi Dyrnes, Sunndal	randi.dyrnes@sunndal.kommune.no
Nordland	Ole Petter Nybakk, Beiarn	ole.p.nybakk@beiarn.kommune.no
Rogaland	Karin Dokken Austvik, Suldal	karin.dokken.austvik@suldal.kommune.no
Troms og Finnmark	Harald Larsen, Lebesby	harald.larssen@lebesby.kommune.no
Trøndelag	Mons Otnes, Rindal	mons.otnes@rindal.kommune.no
Vestland	Svein Helge Hofslundsengen, Masfjorden	svein.helge.hofslundsengen@masfjorden.kommune.no
Vestfold og Telemark	Mona Slaaen, Hjartdal	mona.Slaaen@hjartdal.kommune.no
Landsstyrets rep.	Heidi Horndalen, Tydal	heidi.horndalen@tydal.kommune.no

Sekretariatet

Sekretariatet har ansvar for innkalling til landsmøtet, landsstyremøter og arbeidsutvalgsmøter og står for den daglige korrespondansen. Sekretariatet utfører ellers de oppgaver det blir pålagt av LVKs organer. Sekretariatet yter juridisk bistand til organisasjonen og de enkelte medlemskommuner. Sekretariatsfunksjonen tilligger Advokatfirmaet Lund & Co DA, www.lundogco.no.

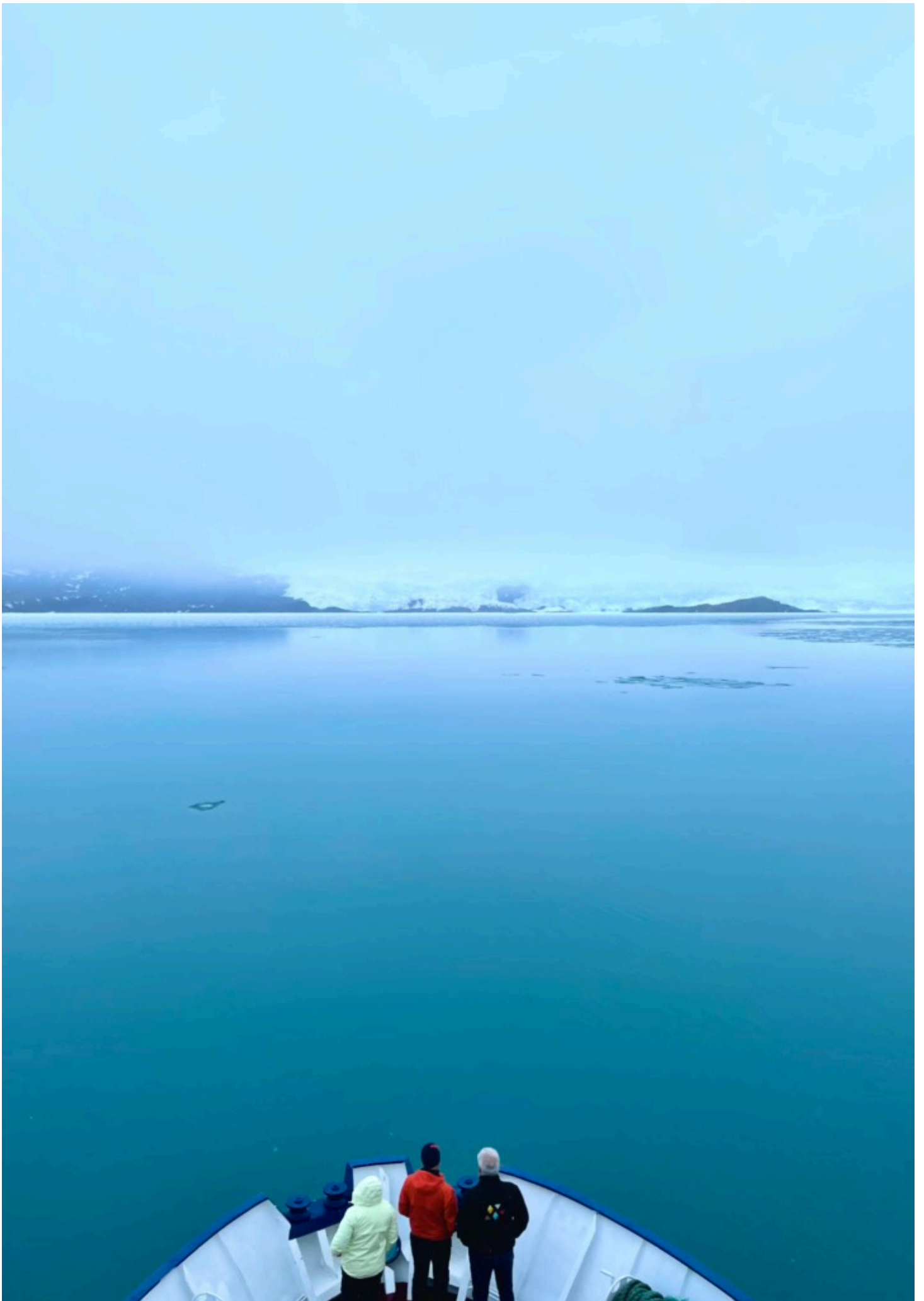
Kommunekraft AS

Kommunekraft ble stiftet i 1993, med formål å bistå aksjonærkommuner med omsetning av konsesjonskraft. Ved utløpet av 2023 hadde Kommunekraft foruten LVK 126 primærkommuner og 7 fylkeskommuner som aksjonærer. Styret har hatt følgende sammensetningen i 2023:

Navn	Telefon	E-post
Kjell Idar Juvik, Nordland (styreleder)	992 75 171	juvik@ihr.no
Stian Brekkvassmo, Trøndelag (nestleder) Kari Anita Furunes, Trøndelag	977 47 273	sbr@grong-sparebank.no
Anne Kristin Førde, Vestland	958 48 556	karfu@trondelagfylke.no
Sigrud Brattabø Handegard, Vestland	991 69 091	anne.kristin.forde@bremanger.kommune.no
	971 56 165	Sigrud.brattabo.handegard@vlfk.no

Kommunekraft AS har i 2023 avholdt 4 styremøter og regnskapet er gjort opp med et overskudd på 65 465,-. Generalforsamling ble avholdt 23. mai 2023.

LVKs sekretariat er også sekretariat i Kommunekraft AS.

Regnskap

Resultatregnskap pr. 31.12

DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2023	2022
Inntekter	1	22 744 261	22 185 318
Sum driftsinntekter		22 744 261	22 185 318
Lønnskostnad	2	1 952 931	2 053 744
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	3	68 436	62 695
Annen driftskostnad	2, 4	17 474 766	17 251 200
Sum driftskostnader		19 496 133	19 367 638
Driftsresultat		3 248 128	2 817 680
FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen renteinntekt		204 275	78 795
Annen finansinntekt		1 648	0
Annen rentekostnad		2 877	843
Annen finanskostnad		946	0
Resultat av finansposter		202 101	77 952
Resultat før skattekostnad		3 450 229	2 895 632
Årsresultat		3 450 229	2 895 632
OVERFØRINGER			
Avsatt til annen egenkapital	5	3 450 229	2 895 632
Sum overføringer		3 450 229	2 895 632

Balanse pr. 31.12

EIENDELER	Note	2023	2022
ANLEGGSMIDLER			
IMMATERIELLE EIENDELER			
Konsesjoner, patenter o.l.	3	128 154	183 078
Sum immaterielle eiendeler		128 154	183 078
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	3	15 966	29 478
Sum varige driftsmidler		15 966	29 478
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Investeringer i annet foretak i samme konsern	6	183 000	184 000
Andre langsiktige fordringer		0	45 000
Sum finansielle anleggsmidler		183 000	229 000
Sum anleggsmidler		327 120	441 556
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	7	264 843	368 406
Andre kortsiktige fordringer	8	572 964	916 157
Sum fordringer		837 806	1 284 563
INVESTERINGER			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	9	30 449 307	25 398 449
Sum omløpsmidler		31 287 113	26 683 011
Sum eiendeler		31 614 233	27 124 567

Balanse pr. 31.12

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2022
EGENKAPITAL			
INNSKUTT EGENKAPITAL			
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	5	27 964 833	24 514 604
Sum opptjent egenkapital		27 964 833	24 514 604
Sum egenkapital		27 964 833	24 514 604
GJELD			
AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
ANNEN LANGSIKTIG GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		3 327 659	2 296 300
Skyldig offentlige avgifter		181 295	165 237
Annen kortsiktig gjeld	10	140 446	148 426
Sum kortsiktig gjeld		3 649 400	2 609 963
Sum gjeld		3 649 400	2 609 963
Sum egenkapital og gjeld		31 614 233	27 124 567

Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar
Oslo, 17. april 2024

Noter

Regnskapsprinsipper:

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Selskapet har videre fulgt relevante bestemmelser i Norsk Regnskaps Standard utarbeidet av Norsk Regnskaps Stiftelse.

De regnskapsprinsipper som er gjengitt i regnskapslovens kapittel 4 om grunnleggende prinsipper og god regnskapsskikk og kapittel 5 om vurderingsregler er ikke gjengitt i denne innledende noten om regnskapsprinsipper dersom det ikke foreligger forhold ved regnskapsposten eller prinsippene og vurderingsreglene som fordrer en presisering (valgadgang mv).

Unntaksreglene i regnskapsloven for små foretak er anvendt der annet ikke er angitt spesielt.

Presiseringer mht regnskapsprinsipper: Inntektsføring

Inntektsføring av medlemskontingenter skjer ved årlig fakturering. Seminaravgifter inntektsføres ved fakturering i det år seminarene avholdes. Korresponderende utgifter til seminarene finnes under Annen driftskostnad.

Note 1 - Inntekter

	2023	2022
3010 Medlemskontingenter, avgiftspliktig	20 346 310	19 835 913
3015 LVK-skole Kraftskatteskolene	387 946	208 640
3016 LVK-skole Energirettsskolene	0	208 640
3030 Landsmøte - seminaravgift	0	264 274
3040 Regionsmøte - seminaravgift	926 215	0
3045 Seminaravgift (Kvinner og Kraft mv)	82 861	10 582
3055 Salg Eiendomsskatteseminar	192 113	121 956
3056 Konesesjonskraftseminar	176 015	121 956
3057 LVK-skole Kraftskatteskolene - lav mva	120 395	0
3058 Landsmøte - avg-pl- lav sats	0	862 016
3059 Seminarer (Kvinner og Kraft mv lav sats)	267 004	180 808
3085 Regionmøte - Seminaravgift lav sats	539 313	0
3090 Refusjon utlegg, avg.pl. høy sats	0	318 540
3100 Salgsinntekt - avgiftsfri	0	76 625
3900 Annen driftsrelatert inntekt	0	-318 540
3910 Opptjent, ikke fakturert inntekt	-293 910	293 910
Sum	22 744 261	22 185 318

Medlemskontingenten er LVKs hovedinntektskilde, og bygger på medlemskommunenes inntekter fra naturressursskatt, konsesjonsavgifter og eiendomsskatt. Bakgrunnen for disse kontingentparametere er at de er forholdsvis stabile over tid og gir et uttrykk for kommunenes ulike kraftinntekter. Fordelingen mellom naturressursskatten, konsesjonsavgiftene og eiendomsskatten i kontingentgrunnlaget er 1,5% av konsesjonsavgiftene, 1,3% av 40% av naturressursskatten og 0,9 0/00 av et gjennomsnitt av eiendomsskatteinntektene de tre foregående år. Konsesjonsavgiftene indeksreguleres automatisk hvert 5. år.

Det har vært vurdert, men blitt forkastet å foreta en løpende indeksjustering av grunnlag for kontingent. Bakgrunnen har dels vært at konsesjonsavgiftene allerede indeksjusteres hvert 5. år, og eiendomsskatten følger markedsutviklingen i kraftprisen – et viktig element i grunnlaget for konsumprisindeksen.

Regionmøter og seminarer. Inntektene stammer fra deltakeravgift fra medlemskommunene på LVKs region møter og seminarer. Inntektene motsvares av utgiftene som er henført under LVKs organisasjonskostnader.

Note 2 – Lønnskostnad

	2023	2022
Lønninger	1 648 507	1 753 610
Arbeidsgiveravgift	259 833	255 582
Pensjonskostnader	39 161	37 975
Andre ytelser	5 431	6 577
Sum	1 952 931	2 053 744

Selskapet har i 2023 sysselsatt 1 årsverk.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Det er betalt kr. 39 160 i pensjonsordning som gjelder styrets leder.

YTELSER TIL LEDEDE PERSONER

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 162 203	479 133
Pensjonskostnader	39 161	0
Sum	1 201 364	479 133

REVISOR

Kostnadsført revisjonshonorar for 2023 utgjør kr 47 395 ekskl. mva.

Note 3 - Anleggsmidler

	Konsesjoner, patenter, lisenser	Driftsløsøre, inventar ol.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.23	274 610	50 337	324 947
Anskaffelseskost 31.12.23	274 610	50 337	324 947
Akkumulerte avskrivninger 31.12.23	146 456	34 371	180 827
Av- og nedskrivninger pr. 31.12.23	146 456	34 371	180 827
Bokført verdi 31.12.23	128 154	15 966	144 120
Årets ordinære avskrivninger	54 924	13 512	68 436
Økonomisk levetid	5 år	0-5 år	

Note 4 Annen driftskostnad

I denne posten ligger utgifter i forbindelse med landsmøter, landsstyremøter, regionmøter, arbeidsutvalgsmøter og seminarer, samt utgifter til sekretariat, juridisk bistand, trykking, data mv. Også utgifter til regnskapsførsel, kontordrift, tidsskrifter og litteratur er inkludert. Det samme gjelder reisekostnader for ledelse, styre og administrasjon.

Hovedtyngden av LVKs virksomhet ligger i sekretariatet, som ved siden av løpende juridisk rådgivning utarbeider LVK-Nytt, forslag til dagsorden for landsmøte, landsstyre og arbeidsutvalg og referater fra samme, og for øvrig har ansvaret for korrespondansen med myndigheter, medlemskommuner, media, kraftforsyningen og andre aktører.

Landsstyret har i 2023 hatt 6 styremøter, hvorav ett strategiseminar hvor også landsstyrets varamedlemmer deltok. Tre av styremøtene ble gjennomført digitalt, de øvrige ble gjennomført fysisk. Sommermøtet i juni ble arrangert i Brussel. Det ble gjennomført 7 regionmøter i 2023.

Note 5 - Annen egenkapital

	Reservefond	Kapitalkonto	Sum egenkapital
Pr. 31.12.2022	4 900 000	19 614 604	24 514 604
Årets resultat		3 450 229	3 450 229
Pr 31.12.2023	4 900 000	23 064 833	27 964 833

De utfordringer LVK og medlemskommunene står overfor, skifter over tid og i omfang. LVK har derfor som målsetting å opparbeide et reservefond tilsvarende ett års omsetning som en buffer mot uforutsette utfordringer. Særlig rettssaker kan utfordre LVKS økonomi og vil regelmessig være umulig å forutse i forbindelse med budsjettarbeidet. Men tilsvarende erfaringer har de senere år vært knyttet til verk og bruksaken og kraftskatteutvalget, og er blitt mer regelen enn unntaket. Ingen av disse sakene var mulige å forutse under budsjettarbeidet.

De generelle utfordringer med å forutse kommende utfordringer og nødvendige budsjettposter, har blant annet ført til en langvarig praksis med forholdsvis grovmaskede kostnadsposter for å unngå omfattende arbeid med budsjettrevisjoner underveis. Det har vist seg hensiktsmessig og gitt landsstyret og arbeidsutvalget den nødvendige fleksibilitet i økonomiforvaltningen. Gjennom nære og effektive kommunikasjonsformer mellom landsstyret, arbeidsutvalg og sekretariat er det sørget for en forsvarlig og sakstilpasset økonomi, innenfor budsjettammer vedtatt av landsmøtet. Fra den grovmaskede økonomistyringen i landsmøtet til den finmaskede økonomistyringen gjennom landsstyre og arbeidsutvalg, anses kostnadskontrollen for tilfredsstillende.

Mens 2017 innebar et underskudd på ca 1,5 mill.kroner, viste regnskapet for 2018 et overskudd på kr. 1 759 954,-. For 2019 viser regnskapet et overskudd på kr. 2 680 139,-. For 2020 viser regnskapet et overskudd på kr. 3 198 226,-. For 2021 viser regnskapet et overskudd på kr. 6 192 202,-. For 2022 ble resultatet et overskudd på kr. 2 895 623. Årets resultat ble et overskudd på kr. 3 450 229, som i sin helhet er tilført egenkapitalen.

Av likviditetsgrunner er det ansett hensiktsmessig å ha noen midler stående på kapitalkonto.

Note 6 Aksjer i andre selskaper

Organisasjonen eier 183 aksjer (57,2%) av 320 aksjer i Kommunekraft AS. Aksjene er bokført til kostpris. Det er i 2023 solgt 1 aksje.

Note 7 Kundefordringer

	2023	2022
Kundefordringer	264 843	74 496
Opptjent, ikke fakturert driftsinntekt	0	293 910
Sum kundefordringer	264 843	368 406

Note 8 Andre fordringer

	2023	2022
1572 Andre kortsiktige lån ansatte	0	286
1749 Andre forskuddsbetalte kostnader	13 470	34 446
1760 Påløpt renteinntekt	0	27 378
2740 Oppgjørskonto merverdiavgift	559 494	854 047
Sum langsiktige fordringer	572 964	916 157

Note 9 - Bankinnskudd, kontanter o.l.

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er på kr. 113 752.

Note 10 - Annen kortsiktig gjeld

	2023	2022
2785 Påløpt arbeidsgiveravgift på feriepenger	17 355	18 018
2930 Skyldig lønn	0	2 618
2930 Skyldig feriepenger	123 090	127 790
Sum langsiktige fordringer	140 446	148 426

PKF ReVisjon AS
Sandakerveien 114A
0484 Oslo

+47 22 78 28 00
post@pkf.no
pkf.no

Org./revisor nr. 983 773 370
Medlem av Den norske Revisorforening

Til årsmøtet i
Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR 2023

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet til Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar som viser et overskudd på kr 3 450 229. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av Landssamanslutningas finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultat for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av Landssamanslutninga slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

PKF ReVisjon AS er medlem av PKF Global, et nettverk av medlemselskaper i PKF International Limited. Medlemmene er selvstendige juridisk uavhengige selskaper, og fraskriver seg ethvert ansvar for arbeid eller manglende arbeid utført av andre individuelle selskapsmedlem eller samarbeidende selskap(er).

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til Landssamanslutningas evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar, på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Oslo, dd. måned 2024
PKF REVISJON AS

Rolf Arentz-Hansen
statsautorisert revisor

Rammebudsjett

	2024	2025
Driftsinntekter		
Inntekter	22 900 000	24 000 000
Sum driftsinntekter	22 900 000	24 000 000
Driftskostnader		
Lønn/godtgjørelser	2 100 000	2 100 000
Annen driftskostnad	19 480 000	21 300 000
Sum ordinære driftskostnader	21 580 000	23 400 000
Driftsresultat	1 320 000	600 000
Finansinntekter	100 000	100 000
Finanskostnader	0	0
Sum finansposter	100 000	100 000
Disponibelt resultat	1 420 000	700 000

Dette er LVK

LVKs hovedoppgave er å ivareta medlemskommunenes interesser i saker om vannkraftutbygging. LVK er partipolitisk nøytral – og tar ikke stilling for eller mot vannkraftutbygging.

LVKs formålsbestemmelse lyder etter vedtaket på landsmøtet i august 2011:

«LVK har som formål å ivareta medlemskommunenes interesser i alle spørsmål med tilknytning til kraftutbygging, energi, kommuneøkonomi og naturmiljø. Beskatning av kraftanlegg og andre økonomiske og naturfaglige rammebetingelser for energiforsyningen står sentralt i arbeidet. LVK skal delta i den energipolitiske debatten og bidra til å fremheve de miljømessige fortrinn vannkraften har som fornybar og forurensningsfri energikilde.

LVK vil ikke engasjere seg i konkrete fordelings-spørsmål medlemskommunene imellom, med mindre de berørte kommuner ønsker det.

LVK er partipolitisk nøytral.

Arbeidet skjer innenfor rammen av det arbeidsprogram landsmøtet til enhver tid har vedtatt.»

Organisasjonen bistår kommunene i energipolitiske spørsmål. LVK gir faglig og juridisk bistand i spørsmål om ny utbygging, opprusting og utvidelse av eksisterende kraftverk, hjemfall, revisjon av vilkår, skatte og avgiftsspørsmål, konsesjonskraft, kraftomsetning mv. Spørsmålene krever en betydelig spesialkompetanse som kommunene enkeltvis ikke kan vise overfor utbyggere og offentlige myndigheter. Sakene er ofte av stor økonomisk betydning for kommunene.

LVKs oppgave er å medvirke til at kommunene mottar en varig andel av den verdiskaping som skjer i distriktet. De energipolitiske spørsmål vil også i fremtiden stå sentralt.

Ved inngangen til 2019 hadde organisasjonen 175 medlemmer, eller mer enn 40 % av landets primærkommuner. Kommunene dekker ca. 65 % av landets flateinnhold. Innbyggertallet utgjør

ca. 17 % av landets folketall. LVKkommunene er med andre ord i hovedsak distriktskommuner med spredt bosetting. Den kraftproduksjon fra vannkraft som finner sted i Norge, skjer i LVKkommunene.

LVK er en ad hocorganisasjon uten fast ansatte. Dette bidrar til en kostnadseffektiv drift, der aktuelle saker prioriteres.

Organisasjonen er bygget opp slik:

Landsmøtet

Landsmøtet er LVKs øverste organ, og holdes hvert annet år. Alle medlemskommuner har rett til å delta.

Landsstyret

Landsstyret består av LVKs leder samt et landsstyremedlem med personlig varamedlem fra hvert fylke som har en medlemskommune innenfor sine grenser. Landsmøtet velger LVKs leder, faste landsstyremedlemmer og personlige varamedlemmer etter forslag fra Valgkomiteen.

Arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget består av 3 medlemmer. Disse velges av og blant landsstyremedlemmene, og er sammensatt slik at det består av en representant for det Nordafjelske, en for det Østafjelske og en for det Vestafjelske, samt leder valgt på landsmøtet. Arbeidsutvalget velges for to år.

Kommunekraft AS

Etter initiativ fra LVK ble Kommunekraft AS stiftet i 1993. Aksjene er fordelt på 131 kommuner, 8 fylkeskommuner og LVK. Kommunekraft AS har som formål å formidle aksjeeiernes disponible kraft, herunder konsesjonskraft og å drive annen virksomhet tilknyttet slik formidling.

Sekretariatet

Sekretariatet har ansvar for innkalling til landsmøtet, landsstyremøter og arbeidsutvalgsmøter og står for den daglige korrespondansen. Sekretariatet utfører ellers de oppgaver det blir pålagt av LVKs organer. Sekretariatet yter juridisk bistand til organisasjonen og de enkelte medlemskommuner. Sekretariatsfunksjonen tilligger Advokatfirmaet Lund & Co DA, www.lundogco.no.

LANDSSAMANSLUTNINGA AV VASSKRAFTKOMMUNAR

En interesseorganisasjon for 161 kommuner som berøres av kraftutbygging eller av anlegg, reguleringer eller andre inngrep i tilknytning til kraftverk. Alle kommuner med kraftutbygging av noe størrelse innenfor sine grenser er medlem.

Leder

Jon Rolf Næss
jrn@lvk.no

Sekretariat

Advokat Stein Erik Stinessen
ses@lundogco.no

Advokat Caroline Lund
cl@lundogco.no

Advokat Chirsti Erichsen Hurlen
ceh@lundogco.no

Merkantile sekretærer

Marte Enger
me@lundogco.no

Line Kubon
lku@lundogco.no

Advokatfirmaet Lund & Co DA
Akersgata 30
0104 Oslo
Telefon: 99 11 99 00
Web: www.lvk.no

